

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова

Навчальний рік 2022-2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

**«ПРОБЛЕМАТИКА ЕКСПРЕС-ДІАГНОСТИКИ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИХ
ЗАХВОРЮВАНЬ»**
(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти

заочна

(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань

22 Охорона здоров'я

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність

229 Громадське здоров'я

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Громадське здоров'я»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс 1-й

Силабус навчальної дисципліни розглянуто
на засіданні кафедри
мікробіології, вірусології та
імунології
ім. проф. Д.П. Гриньова

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем загальної та передфахової
підготовки

Протокол від
«27» червня 2022 року № 12

Протокол від
«30» червня 2022 року № 5

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

Мішина М.М.
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Мішина Марина Митрофанівна, завідувач кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова, професор, доктор медичних наук.
2. Марченко Ірина Анатоліївна, доцент кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова, доктор філософії.
3. Мозгова Юлія Анатоліївна, доцент кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова, доцент, кандидат медичних наук.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мішина Марина Митрофанівна, завідувач кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова, професор, доктор медичних наук.

Професійні інтереси: розробка експериментальних моделей вивчення здатності до утворення біоплівки мікроорганізмами, збудниками гнійно-запальних захворювань; обґрунтування застосування світлодіодного випромінювання, ультразвуку, озонованого фізіологічного розчину, наночастинок срібла й міді у комплексній протимікробній терапії; удосконалення принципів раціональної антибіотикотерапії; вивчення механізмів дії антибактеріальних препаратів, виникнення антибіотикорезистентності, визначення взаємозв'язків зміни факторів неспецифічного імунного захисту, апоптозу лейкоцитів й стадій формування біоплівки; доцільність застосування імуномодулюючої терапії залежно від вікової категорії хворих.

Посилання на наукові і особисті профілі:

ORCID ID	https://orcid.org/orcid-search/search?searchQuery=0000-0001-6484-4198
Scopus	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200104056
Web of Science ResearcherID	https://publons.com/researcher/1953247/maryna-mishyna/
Google Scholar	https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_works&hl=en&user=xz9_GfcAAAAJ
Research Gate	https://www.researchgate.net/profile/Maryna-Mishyna
Науковці України	http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0006321
Facebook	https://www.facebook.com/maryna.mishyna

Контактний телефон +380506082117

Корпоративна пошта викладача mm.mishina@kntmu.edu.ua

Марченко Ірина Анатоліївна, доцент кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова, доктор філософії.

Професійні інтереси: розробка експериментальних моделей вивчення здатності до утворення біоплівки мікроорганізмами, збудниками гнійно-запальних захворювань; модуляція апоптозу імунокомпетентних клітин;

удосконалення принципів раціональної антибіотикотерапії; вивчення механізмів дії антибактеріальних препаратів, виникнення антибіотикорезистентності; розробка і впровадження дистанційних курсів для здобувачів медичної освіти.

ORCID ID	https://orcid.org/0000-0001-5583-9768
Scopus	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57215285629

Web of Science ResearcherID	https://publons.com/researcher/1953247/maryna-mishyna/
Google Scholar	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=en&user=JlzppP0AAAAAJ
Research Gate	https://www.researchgate.net/profile/Iryna_Marchenko2
Facebook	https://www.facebook.com/iryna1marchenko/

Контактний телефон +380937196690

Корпоративна пошта викладача ia.marchenko@kntmu.edu.ua

Контактний тел. та E-mail кафедри: тел. (057)707-73-62,
kaf.7med.mikrobiolohii@kntmu.edu.ua

Очні консультації: розклад та місце проведення за розкладом кафедри.

Он-лайн консультації: розклад та місце проведення за попередньою домовленістю з викладачем.

Локація: заняття проводяться на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова, пр. Науки, 4 головний корпус, 2 поверх ліве крило; дистанційно – у системах ZOOM, MOODLE, GoogleMeet, Microsoft Teams.

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Проблематика експрес-діагностики епідеміологічних захворювань» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Громадське здоров'я» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 229 «Громадське здоров'я».

Опис навчальної дисципліни (анотація)

«Проблематика експрес-діагностики епідеміологічних захворювань» вивчається на 1 році навчання і включає в себе інформацію щодо найбільш розповсюджених епідеміологічних захворювань, наявних методів класичної діагностики епідеміологічних захворювань і існуючих методів експрес-діагностики інфекційних хвороб, викликаних бактеріями і вірусами, існуючі комерційні системи для швидкої діагностики інфекцій, що набувають епідеміологічного поширення, тенденції і шляхи поширення бактеріальних і вірусних інфекцій, основні клінічні прояви даних хвороб, основні принципи лікування і профілактики; шляхи реєстрації тест-систем для експрес діагностики інфекційних захворювань в Україні.

Вивчення дисципліни «Проблематика експрес-діагностики епідеміологічних захворювань» здійснюється у I або II семестрі 1-го року навчання. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин, в тому числі на лекції – 4 год., практичні заняття – 8 год., самостійну роботу – 108 год., що складає 3 кредити ЄКТС.

Загальна характеристика дисципліни.

Предметом вивчення дисципліни є властивості патогенних представників світу мікробів, що мають тенденцію до епідемічного поширення їх взаємодія з організмом людини, механізми розвитку інфекційних захворювань, методи їх діагностики, специфічної профілактики та лікування і порівняльна характеристика класичних методів діагностики з експрес-методами.

Навчальна дисципліна «Проблематика експрес-діагностики епідеміологічних захворювань» вивчає походження, еволюцію та властивості патогенних для людини мікроорганізмів, закономірності взаємодії мікроорганізмів з макроорганізмом, імунну систему та механізми протиінфекційного імунітету, як основу для серологічної діагностики, принципи і діагностичні наслідки лікування та специфічної профілактики інфекційних захворювань.

Видами навчальної діяльності здобувача вищої освіти згідно з навчальним планом є: а) лекційні заняття, б) практичні заняття, в) самостійна робота здобувача вищої освіти (СРС) та індивідуальні завдання.

Роль та місце дисципліни у системі підготовки фахівців. Вивчення цієї навчальної дисципліни необхідне для розуміння ролі швидкої діагностики в запобіганні епідемічному розповсюдженню бактеріальних і вірусних хвороб, що мають таку тенденцію.

Навчальна дисципліна закладає основи для вивчення здобувачами освіти елементів проєктного менеджменту, екології людини, формування здорового способу життя населення.

Таким чином, реформування вищої освіти, процеси євроінтеграції, якість підготовки педагогічних кадрів, підвищення їх професійної компетентності і зумовлюють актуальність вивчення навчальної дисципліни «Проблематика експрес-діагностики епідеміологічних захворювань» у системі підготовки магістрів спеціальності 229 «Громадське здоров'я».

Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити Вивчення дисципліни передбачає попереднє достатній рівень знань з біології, фізики, хімії, англійської мови.

Ко-реквізити. Вивчення дисципліни передбачає одночасне засвоєння кредитів з таких дисциплін як Доказова медицина з основами сучасної епідеміології та біологічної статистики, Найважливіші соціально значимі та особливо небезпечні інфекційні хвороби, Організація охорони здоров'я та якість медичного забезпечення населення, Детермінанти здоров'я населення та заходи профілактики.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні наступних освітніх компонентів: Епідеміологічний нагляд та оцінка стану здоров'я і благополуччя населення, Сучасні проблеми епідемічних захворювань та організація протиепідемічних заходів.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців теоретичних знань і практичних навичок з основ мікробіології, вірусології та імунної відповіді на вакцинацію і інфекційне захворювання, основ лабораторної діагностики інфекційних захворювань, епідеміології.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є надання магістрантам базових знань із мікробіології, вірусології, лабораторної діагностики інфекційних захворювань; сприяння здатності інтерпретувати біологічні властивості патогенних мікроорганізмів (бактерій і вірусів) та закономірності їх взаємодії з макроорганізмом, з популяцією людини та зовнішнім середовищем; визначення методів мікробіологічної і вірусологічної діагностики, етіотропної терапії та специфічної профілактики інфекційних хвороб; трактування основних механізмів формування імунної відповіді організму; визначення основних типів патологічної реакції імунної системи і зв'язок з виникненням найбільш поширених інфекційних хвороб осіб різного віку.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування здобувачами освіти компетентностей:

інтегральна: – Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення

досліджень, застосування наукових теорій та аналітичних методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні (фахові, предметні):

- здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я;
- здатність розробляти і пропонувати науково обґрунтовані варіанти стратегій, політик та заходів, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я населення, а також оцінювати їх ефективність;
- здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження;
- здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я.

1.3.2 Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 2 Знання у сфері громадського здоров'я та організації системи охорони здоров'я, розробки і впровадження належних заходів забезпечення здоров'я населення.

ПРН 3 Оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, Європейському регіоні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень.

ПРН 9 Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я населення детермінант навколишнього середовища (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих) та організовувати відповідні заходи, спрямовані на захист здоров'я населення.

ПРН 15 Розробляти та впроваджувати, засновані на доказах стратегії, політики та інтервенції громадського здоров'я із залученням зацікавлених сторін на основі міжсекторального підходу

ПРН 16 Виконувати управлінські функції та організовувати надання якісних послуг у сфері громадського здоров'я.

ПРН 20 Здатність розширювати розуміння засад сфери громадського здоров'я у закладах освіти різного рівня та реалізовувати заходи, спрямовані на розвиток кадрового потенціалу.

1.3.3 Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами наступних **соціальних навичок (Soft skills):**

1. Уміння виступати на публіці

2. Емоційний інтелект (вміння розпізнавати емоції і мотиви інших людей)
3. Гнучкість і прийняття критики
4. Аналітичний склад розуму
5. Уміння бачити і вирішувати проблему
6. Учитися
7. Готовність виконувати рутинну роботу
8. Уміння приймати рішення
9. Відповідальність

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Вибіркова
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 229 Громадське здоров'я	Рік підготовки (курсу):
		1-й
Годин для заочної форми навчання: аудиторних – 12 самостійної роботи студента – 108	Освітній ступінь: другий (магістерський) ОПП: Громадське здоров'я	Семестр
		1-й
		Лекції
		4 год.
		Практичні, семінарські
		8 год.
		Лабораторні
		Не передбачені
		Самостійна робота
		108 год.
Індивідуальні завдання: за бажанням		
Вид підсумковою контролю: залік		

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	Види лекцій
1	Основні інфекційні захворювання, що мають тенденцію до епідеміологічного поширення в Україні і в світі: загальна характеристика, діагностика, профілактика.	2	навчальна, освітня, академічна, вступна
2	Методи експрес-діагностики інфекційних захворювань	2	навчальна, освітня, академічна, заключна
	Всього годин	4	

2.2.3 Практичні заняття

№	Назва теми	К-сть	Методи	Форми
---	------------	-------	--------	-------

з/п		годин	навчання	контролю
1	Види тест-систем і методи експрес діагностики епідемічних інфекційних хвороб	2	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація	Усне опитування, тестовий контроль
2	Особливості експрес-діагностики бактеріальних інфекцій	2	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація	Усне опитування, тестовий контроль
3	Особливості експрес-діагностики вірусних інфекцій	2	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація	Усне опитування, тестовий контроль
4	Підсумкове заняття	2	Контроль і оцінка	Підсумковий тестовий контроль, усне опитування
	Всього годин	8		

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Лабораторна діагностика інфекційних хвороб заснована на виявленні антигену бактеріальних і вірусних інфекцій	10	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
2	Лабораторна діагностика інфекційних хвороб заснована на імунній відповіді на бактеріальний і вірусний агент	10	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
3	Види швидких тестів для виявлення стрептококів групи А, інших Г+ і Г-коків	4	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового

4	Перспективи впровадження швидкої діагностики дифтерії та інфекцій, викликаних іншими корінебактеріями	3	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
5	Можливості прискореної ідентифікації бактеріальних інфекцій, що передаються повітряно-краплинним шляхом	7	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
6	Прискорена діагностика туберкульозу	3	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
7	Експрес-діагностика кишкових бактеріальних інфекцій	4	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
8	Експрес-діагностика холери	1	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
9	Діагностика зоонозів	5	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
10	Cito-тести для виявлення <i>Helicobacter pylori</i>	1	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
11	Виявлення і ідентифікація анаеробної флори	6	Самостійна робота	Усне опитування в

				межах відповідної теми і підсумкового
12	Сіто-тести на сифіліс	2	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
13	Діагностика інфекцій, що входять в групу TORCH	6	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
14	Методи експрес-діагностики адено-, коронавірусної інфекції і епідемічного грипу	4	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
15	Проблематика діагностики і контролю поксвірусної інфекції	4	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
16	Методи експрес-діагностики «дитячих» вірусних інфекцій (кір, краснуха, епідемічний паротит, пневмовіруси)	8	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
17	Методи експрес-діагностики вірусних кишкових інфекцій (поліо-, коксакі-, ротавіруси)	8	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
18	Експрес-діагностика сказу	2	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної

				теми і підсумкового
19	Методи експрес-діагностики вірусних гепатитів В і С	10	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
20	Методи експрес-діагностики ВІЛ-інфекції	10	Самостійна робота	Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового
	Всього годин	108		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ» від **21.08.2021 р №181**

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди із заздалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Задля оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти пропонується альтернативний варіант (за вибором): традиційні види завдань: реферату або творчі види: підготовка мультимедійної презентації, опрацювання навчальної літератури (складання анотації, рецензування, цитування, тези першоджерел, доповнення лекцій).

Підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Підсумкове заняття проводиться згідно з програмою навчальної дисципліни за розкладом, під час занять. Здобувачі/-чки освіти вирішують пакет тестових завдань за змістом навчального матеріалу, який включає базові тестові завдання з дисципліни, відповідно до програми навчальної дисципліни у кількості *30 тестів*. Критерій оцінювання – *90,0%* вірно вирішених завдань; «склав» або «не склав»). Завдання з практичної підготовки, що відображають уміння та навички оцінювання результатів лабораторних методів досліджень та вибору методу діагностики, лікувальної тактики, профілактичних заходів, які визначені в переліку програми навчальної дисципліни та ОКХ спеціальності. Під час оцінювання знань здобувача освіти з теоретичних питань, що входять до даного підсумкового заняття (ПЗ) здобувачу/-чці освіти виставляється оцінка за національною шкалою.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу. Оцінювання здобувачів/-чок вищої освіти проводиться відповідно до «Інструкції

з оцінювання навчальної діяльності студентів при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу у ХНМУ».

Поточна навчальна діяльність здобувачів/-чок освіти (далі – ПНД) контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння здобувачами/-чками кожної теми дисципліни та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи.

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу (табл.2). Здобувач/-ка вищої освіти отримує від 120 до 200 балів.

Таблиця 2

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)**

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		

4,27-4,29	171	3.5-3,51	140
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139

Ліквідація академічної заборгованості (відпрацювання). Відпрацювання пропущених занять з будь-яких причин є обов'язковим для всіх здобувачів/-чок, незалежно від джерел фінансування навчання.

Відпрацювання пропущених практичних занять впродовж одного місяця після їх пропуску, здійснюються без дозволу декана (заступника декана) черговому викладачеві кафедри у вільний від занять час щоденно з 15.00 до 17.00 години, крім суботи і неділі. У суботу за окремим графіком з 9.00 до 13.00 години. Відпрацювання навчальних занять (після закінчення місячного терміну) здійснюється за дозволом деканату за тим же графіком.

Незалежно від причин пропусків, здобувачі освіти зобов'язані відпрацювати пропущені заняття до початку екзаменаційної сесії, крім випадків надання індивідуального графіку в установленому в Університеті порядку.

Відпрацювання пропуску лекцій проводиться виключно шляхом підготовки до захисту (співбесіда з лектором) реферату за темою лекції. Структура реферату: титульна сторінка, план, вступ, основна частина (розділи, пункти і підпункти), висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідності).

Подання реферату здійснюється викладачу академічної групи, який перевіряє дотримання вимог до його написання та передає на розгляд завідувачу кафедри або лектору. Завідувач кафедри або лектор призначає термін захисту реферату, але не пізніше ніж один тиждень з моменту подання реферату викладачеві.

За дозволом завідувача кафедри допускається підготовка реферату у електронному вигляді з наступним його захистом у загальному порядку.

3.2. Питання до заліку:

1. Морфологія і будова бактерій. Роль окремих структур для життєдіяльності бактерій та у патогенезі інфекційних захворювань.
2. Методи досліджень в мікробіології. Принципи організації, апаратура і режим роботи бактеріологічної, серологічної та вірусологічної лабораторій.
3. Бактеріологічний метод дослідження. Принципи виділення чистих культур бактерій та їх ідентифікації.
4. Морфологія і ультраструктура вірусів.
5. Методи культивування вірусів та їх оцінка.
6. Імунологічні особливості вірусних інфекцій. Фактори противірусного імунітету.
7. Методи виявлення вірусів у культурі клітин та їх оцінка. Цитопатогенна дія вірусів, її види.
8. Вплив фізичних, хімічних та біологічних факторів на мікроорганізми. Стерилізація, методи, контроль за ефективністю стерилізації. Асептика. Антисептика.

9. Інфекція. Фактори, що обумовлюють виникнення інфекційного процесу. Роль мікроорганізмів в інфекційному процесі. Фактори патогенності мікроорганізмів, їх характеристика.

10. Роль макроорганізму в інфекційному процесі. Імунологічна реактивність організму дитини. Вплив навколишнього середовища і соціальних умов на виникнення і розвиток інфекційного процесу у людини. Персистенція бактерій і вірусів. Поняття про рецидив, реінфекцію, суперінфекцію.

11. Імунна система організму, її органи. Закономірності імунної відповіді організму.

12. Антигени, їх характеристика. Антигенна структура бактерій. Практичне значення вчення про антигени мікробів.

13. Антитіла, їх природа. Місце синтезу, динаміка продукції антитіл.

14. Серологічні реакції, їх характеристика, основні типи, практичне використання. Реакція аглютинації, реакція преципітації, реакція зв'язування комплекменту.

15. Реакції з міченими антитілами або антигенами. Практичне використання реакції імунофлюоресценції (РІФ), імуноферментного та радіоімунного аналізу.

16. Серологічні реакції, які використовують у вірусології. Реакція віруснейтралізації. Реакції вірусної гемаглютинації і гемадсорбції. Реакція гальмування гемаглютинації.

17. Кокові бактерії, спектр захворювань. Методи класичної мікробіологічної діагностики і можливості експрес-діагностики..

18. Ентеробактерії. Ешеріхії. Сальмонели. Шигели. Іерсинії.

19. Холера. Методи класичної мікробіологічної діагностики і експрес-діагностика.

20. Чуми, мікробіологічна діагностика і профілактика.

21. Збудник туляремії, мікробіологічна діагностика і специфічна профілактика.

22. Бруцели, види, роль в патології людини. Методи мікробіологічної діагностики бруцельозу, їх оцінка.

23. Бацили сибірки, мікробіологічна діагностика і специфічна профілактика сибірки

24. Загальна порівняльна характеристика анаеробних бактерій, їх значення в розвитку патології людини. Особливості мікробіологічної діагностики захворювань, спричинених анаеробами.

25. Коринебактерії, характеристика екзотоксину. Діагностика дифтерії. Специфічна профілактика і терапія дифтерії. Виявлення антитоксичного імунітету.

26. Мікробіологічна діагностика туберкульозу. Специфічна профілактика і терапія туберкульозу. Проблематика експрес-діагностики.

27. Збудник сифілісу. Мікробіологічна діагностика і специфічна терапія сифілісу.

28. Лайм-бореліоз: сучасні виклики.

29. Хелікобактер пілорі – збудник гастроуденальних захворювань людини. Методи мікробіологічної діагностики.

30. Родина Герпесвірусів, значення в розвитку патології людини. Лабораторна діагностика захворювань. Генетичні методи діагностики.

31. TORCH-інфекції. Особливості і способи діагностики

32. Отроміксовіруси. Методи класичної лабораторної діагностики і експрес-діагностики грипу та їх оцінка.

33. Родина Аденовірусів. Лабораторна діагностика аденовірусних інфекцій. Специфічна профілактика.

34. Коронавіруси. Виклики діагностики, лікування та профілактики.

35. Родина Поксвірусів. Методи діагностики і специфічної профілактики. Вірус вісповакцини. Ліквідація віспи у всьому світі.

36. Родина Параміксовірусів. Лабораторна діагностика.

37. Вірус кору. Лабораторна діагностика, специфічна профілактика.

38. Вірус епідемічного паротиту. Лабораторна діагностика, специфічна профілактика паротиту.

39. Родина Параміксовірусів. Респіраторно-синцитіальний вірус. Методи лабораторної діагностики і експрес-діагностики захворювань, спричинених РС-вірусами.

40. Віруси поліомієліту, коксакі, ротавірусної інфекції. Лабораторна діагностика і експрес-діагностика, специфічна профілактика. Проблема ліквідації поліомієліту в усьому світі.

41. Родина Рабдовірусів. Вірус сказу. Лабораторна діагностика. Специфічна профілактика сказу.

42. Збудники вірусного гепатиту В і С. Класична лабораторна діагностика і експрес-діагностика. Перспективи специфічної профілактики.

43. Віруси імунодефіциту людини (ВІЛ). Властивості. Роль в патології людини. Методи лабораторної діагностики (імунологічні, генетичні). Перспективи специфічної профілактики і терапії.

3.3. Контрольні питання

1. Поняття про бактерії і віруси.
2. Основні методи, які застосовують для культивування і виділення бактерій.
3. Методи і способи роботи з вірусами.
4. Поняття про інфекцію і інфекційний процес.
5. Основи імунної відповіді на бактеріальний і вірусний агент.
6. Принципи діагностики інфекційних хвороб.
7. Принципи роботи діагностичних лабораторій
8. Основні групи бактеріальних патогенів, здатні викликати спалахи інфекційних хвороб.
9. Найбільш медично значущі віруси і інфекції, що ними викликані.
10. Емерджентні та ре-емерджентні інфекції.
11. Системи для експрес-діагностики інфекційних хвороб, що зареєстровані в Україні.
12. Перспективні розробки тест-систем для діагностики бактеріальних і вірусних інфекцій.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

Участь здобувачів освіти у науково-творчих виставках і конкурсах з дисципліни.

Науково-дослідна робота під контролем наукового курівника (викладача групи або науково-педагогічного працівника кафедри) з подальшою публікацією результатів дослідження у наукових фахових виданнях, виступи на конференціях.

Або індивідуальні завдання виконуються у вигляді написання науково-дослідної роботи здобувачами освіти за тематикою дисципліни, що вивчається і її публічна презентація.

1. «Перспективи застосування проточної цитофлюорометрії для прискореної діагностики епідемічних хвороб».
2. «Можливість виготовлення вітчизняних тест-систем для експрес-діагностики вірусного гепатиту В».
3. «Порівняльна характеристика антигенних тестів на грип в світі».

3.6. Правила оскарження оцінки

Правила оскарження оцінки. Подати апеляцію може здобувач вищої освіти у разі не згоди з результатами оцінювання набутих знань з дисципліни.

- Апеляційну заяву здобувач надає завідувачу кафедри у термін не пізніше 3 дня з дня оцінювання знань.
- Розгляд апеляційних заяв здійснюється комісією у складі завідуючого кафедри, завуча, викладача академічної групи та досвідчених викладачів кафедри протягом 10 робочих днів.
- Під час апеляції здійснюється перевірка правильності оцінювання знань здобувача вищої освіти.
- За результатами проведення апеляції складається відповідний акт, який є остаточним.
- На період дії встановлених карантинних обмежень апеляція щодо підтвердження оцінки здійснюватиметься у дистанційному режимі.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати навчальні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати навчальні заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до викладачів з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Під час лекційного заняття здобувачам та здобувачкам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/ки – це абсолютно нормально.

На практичних заняттях здобувачам та здобувачкам рекомендовано коротко записувати протоколи проведених досліджень, в яких зазначати мету дослідження, назву методу, хід роботи, результати дослідження та висновки.

Практичні заняття. Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі/-чки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів/-чок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Здобувачі/-чки можуть на практичних заняттях обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення здобувачів/-чок на практичні заняття.

Здобувачі з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання здобувача/-чки це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

Заохочується участь здобувачів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі здобувачі ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок

право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в душі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в душі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються здобувачам/-чкам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Охорона праці. На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати правила безпеки у мікробіологічній лабораторії, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Поведінка в аудиторії. Основні «так» та «ні». Здобувачам освіти важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від здобувачів/-чок).

заборонено:

- у приміщеннях лабораторії не можна входити без спеціального одягу – халату;
- виходити в халаті за межі лабораторії і надягати на халат верхній одяг;

- у приміщеннях лабораторії приймати їжу і зберігати продукти харчування;
- виносити за межі лабораторії посуд і матеріали, що використовуються для проведення лабораторних робіт (пробірки, фарби і т.п.);
- класти на стіл особисті речі (сумки, папки та ін.), слід тримати їх на спеціально відведених місцях;
- під час виконання практичних робіт відкривати кватирки;
- необхідно уникати зайвого руху та ходіння, відкривання та закривання дверей - всього того, що підсилює рух повітря;
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і територію);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Заохочення та стягнення. На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат та ін.) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (не більше 10).

Бали за індивідуальні завдання одноразово нараховуються здобувачеві/-чці комісійно (комісія – зав. кафедри, завуч, викладач групи) лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового заняття.

Порядок інформування про зміни у силабусі: необхідні зміни у силабусі затверджуються на методичній комісії ХНМУ з проблем природничо-наукової підготовки та оприлюднюються на сайті ХНМУ, сайті кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова ХНМУ.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Відповідно до ст.42 Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту», враховуючи рекомендації Національного агентства забезпечення якості вищої освіти, які затверджені рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року (протокол № 11) в університеті вдосконалено нормативну базу з питань академічної доброчесності. Враховуючи діюче законодавство, ми прагнемо того, щоб університетська спільнота була спрямована на запобігання, перешкоджання та зупинення проявів академічної недоброчесності шляхом створення позитивного, сприятливого й доброчесного освітнього і наукового середовища.

В своїй діяльності кафедра керується наступними документами: Наказ №305 від 27.08.19 р. щодо організації навчально-виховного процесу в ХНМУ; Кодекс

академічної доброчесності ХНМУ; Наказ № 165 від 02.07.2020 р. про заходи з розвитку системи академічної доброчесності в ХНМУ; Положення про академічну доброчесність; Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ; Рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; Закон України «Про освіту», стаття 42.

Кафедра мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів та здобувачок очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як конкретно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Медична мікробіологія, вірусологія та імунологія: підручник для студ. Вищих мед. навч. закладів/ за ред. В.П. Широбокова. –3-тє вид., оновл. Та допов. - Вінниця: Нова книга, 2021 – 920 с.: іл. – ISBN 978-966-382-874-9.
2. Данилейченко В. В., Федечко Й. М., Корнійчук О. П. Мікробіологія з основами імунології.– К., «Медицина», 2009.
3. Мікробіологія, вірусологія, імунологія: підручник для студ. стомат ф-тів вищ. мед. навч. заклад. III-IV р.а. / за ред.: В. В. Данилейченко, О. П. Корнійчук. - Вінниця : Нова книга, 2017. – 376с.
4. Мікробіологія з технікою мікробіологічних досліджень, вірусологія та імунологія: підручник/В.А. Люта, О.В. Кононов. – 2-е вид. -К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 576 с. ISBN 978-617-505-702-5.
5. Медична мікробіологія. Посібник з мікробних інфекцій: патогенез, імунітет, лабораторна діагностика та контроль: пер. 19-го англ. вид.: у 2 т. Т.1/за ред. Майкла Р. Барера, Вілла Ірвінга, Ендрю Свонна, Нелюн Перери; наук. Ред. Пер.: Сергій Климнюк, Валерій Мінухін, Сергій Похил. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – xiv, 434 с. ISBN 978-617-505-805-3.
6. Медична мікробіологія. Посібник з мікробних інфекцій: патогенез, імунітет, лабораторна діагностика та контроль: пер. 19-го англ. вид.: у 2 т. Т.2/за ред. Майкла Р. Барера, Вілла Ірвінга, Ендрю Свонна, Нелюн Перери; наук. Ред. Пер.: Сергій Климнюк, Валерій Мінухін, Сергій Похил. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – xiv, 386 с. ISBN 978-617-505-806-0.
7. Murray PR. Medical microbiology / Patrick R.Murray, Ken S. Rosenthal, Michael A. Pfaller; consultant, JMI Laboratories. - 9th edition. Philadelphia: Elsevier Inc, 2020. – 872 p. ISBN 978-032-367-322-8.
8. Foundations in microbiology, 11 edition/ Kathekeen Park Talaro, Barry Chess / NY: McGraw-Hill Education.-2021. – 976 p.

9. Jawetz, Melnick, & Adelberg's Medical Microbiology, 28th Edition, 2019, English. – 827 p. – ISBN: 978-1260012026
10. Warren E. Levinson, Review of Medical Microbiology and Immunology, 14th Edition, Kindle Edition, McGraw-Hill Prof Med.- 2022. – 880 p. - – ISBN 978-0071845748

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в Moodle:
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4685>

Посилання на сторінку кафедри на сайті ХНМУ:
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-mikrobiologiyi-virusologiyi-ta-imunologiyi-im-prof-d-p-grynova/>

Посилання на сторінку кафедри в Facebook:
<https://www.facebook.com/groups/446181010356374>

Наявні технічні та наочні засоби навчання: дошки інтерактивні з програмним забезпеченням – 6, інтерактивні відеопанелі мультимедійного навчання – 2, рідкокристалічний короткофокусний проектор – 1, проектор мультимедійний короткофокусний з підвищеною яскравістю – 6, абонентський модуль телеконференцсистеми розподіленого телесигналу – 4, ноутбук - 4, мультимедійний проектор - 2, мікропрепарати - 80, навчальні стенди - 6, навчальні кінофільми - 15, лекції презентації – 74, презентації для практичних занять - 120.

Навчальні кімнати обладнані технічними засобами: мікроскопами (по 1 на кожного здобувача), телекомунікаційною системою для спостереження рухомості бактерій.

У комп'ютерному класі є інформаційна система багатоцільова для навчальних занять, (12 одиниць техніки), підключених до мережі "Internet". Всі комп'ютери використовуються для тестування здобувачів.

Відкритий електронний архів матеріалів наукового та навчально-методичного призначення кафедри на офіційному сайті університету в розділі репозитарій <http://repo.knmu.edu.ua/>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами

ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx